

KOMPETENSNAVET

En sammanfattning av Kompetensnavets kurs:

Trygg i rollen steg 2

<p>Läkemedel</p> 	<ul style="list-style-type: none">• Innehåller en verksamma substans, denna ska behandla själva sjukdomen/symtomet.• Den verksamma substansen uttrycks ofta i mg eller ml.• FASS, där kan du ta reda på fakta om läkemedel.• Biverkan är en oönskad effekt av läkemedlet, men samtliga läkemedel ger biverkningar.• Vanliga biverkningar är; muntorrhet, förstoppning, illamående, yrsel samt trötthet.• Ett läkemedel utsöndras via njurar och lever, äldres organ är nedsatta, därav stannar ett läkemedel kvar längre i kroppen.• Det finns många olika administreringsvägar, alltså beredningsformer och hur man ger läkemedlet.
<p>Diabetes typ 1 och 2</p> 	<ul style="list-style-type: none">• Insulin bildas i celler i bukspottkörteln• Insulin behövs för att transportera socker (glukos) in till cellerna• Insulinbrist leder till att sockret som vi äter stannar kvar i blodbanan och blodsockret blir förhöjt.• Klassiska tecken på diabetes är: ökad trötthet, att man ofta är törstig, att man kissar mycket, att man går ner i vikt.• Diabetes typ-1, börjar oftast under barn- och ungdomsåren och beror på att antikroppar förstör cellerna som tillverkar insulin.• Diabetes typ-2 bryter oftast ut i vuxen ålder och orsakas av att man inte har förmåga att producera tillräckligt med insulin.• Man höjer blodsockret med mat/socker, man sänker blodsockret med insulin, ett normalt blodsocker ska ligga på 4-6 mmol/l

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Kompetensnavet (tidigare KTC) är ett samarbete mellan Örebro läns 12 kommuner, med stöd från Europeiska socialfonden. Projektperiod: 1 januari 2025 – 30 juni 2027. Målet är att stärka kompetensen hos vård-, omsorgs- och stödpersonal genom kurser där simulering används som metod.

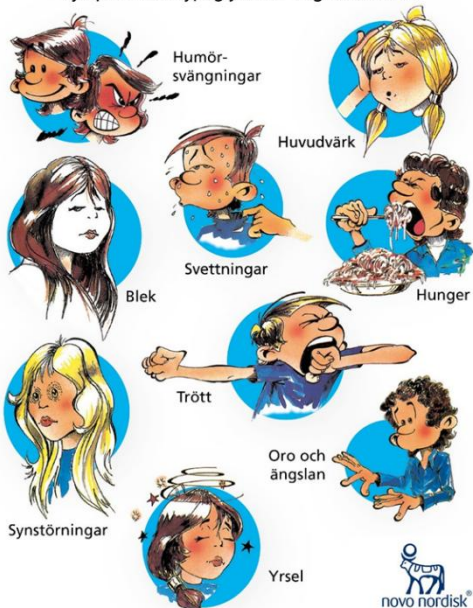

KOMPETENSNAVET

Högt/lågt blodsocker

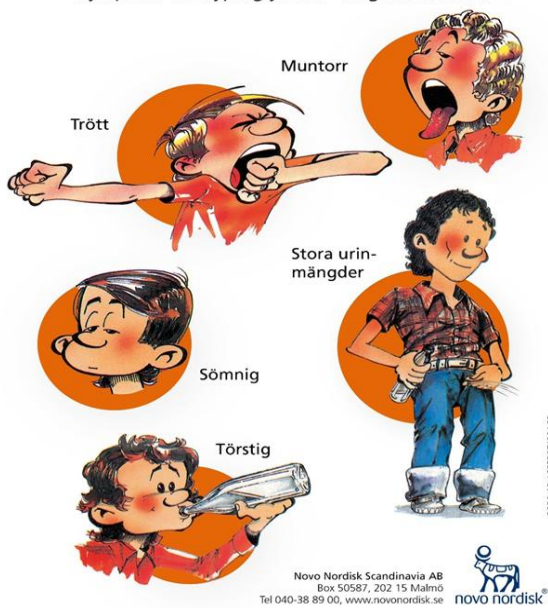
HYPO

Symptom vid Hypoglykemi – Lågt blodsocker

HYPER

Symptom vid Hyperglykemi – Högt blodsocker

Senkomplikationer vid diabetes

- Vid ojämna blodsockernivåer ökar risken för skador på både stora och små blodkärl i kroppen.
- Dessa skador kan på sikt leda till; stroke, hjärtinfarkt, sår på fötterna, njurförändringar och synstörningar.
- Diabetessår innebär att diabetikerna får ett litet sår på en fot eller en tå som inte läker. Det kan
- leda till vävnadsdöd (kärlskada).

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Kompetensnavet (tidigare KTC) är ett samarbete mellan Örebro läns 12 kommuner, med stöd från Europeiska socialfonden. Projektperiod: 1 januari 2025 – 30 juni 2027. Målet är att stärka kompetensen hos vård-, omsorgs- och stödpersonal genom kurser där simulering används som metod.

KOMPETENSNAVET

Matens betydelse

Allsidig kost = Kolhydrater, fetter, proteiner och vitaminer.

Äldre har generellt ett lägre energibehov r/t minskad aktivitet och muskelmassa. Däremot blir det ett ökat energibehov om personen har en sjukdom som kräver mycket energi. (sjukdomar?)

Forskningen säger att nattfastan hos äldre har blivit alldeles för lång. Detta innebär att många gamla kan upplevas oroliga på natten relaterat till ett lågt blodsocker. Yngve (finns fler filmer) som vi nyss sett, säger att personer med Alzheimers sjukdom oftare kan ha spontant lågt blodsocker.

Näringsrik kost är särskilt viktig för äldre med sjukdomar såsom diabetes, benskörhet eller hjärt-kärlsjukdom.

Äldre har ofta nedsatt lukt och smak.

Vätska

- Äldre ska få i sig ca 1,5 liter/dygn
- Det är också känt att äldre inte känner samma törst.
- Uttorkad = dehydrerad
- Du kan behöva påminna den äldre att dricka.
- Ge glaset direkt i handen.
- Hjälpa om den inte kan själv.
- Använda olika hjälpmedel (pip-mugg)
- Ha dryck tillgänglig.
- Erbjudna olika sorters dryck ofta och regelbundet.
- Vätskelista/urinmätning
- Viktigt att inte bara ersätta med vatten, vätskeersättning är bra för att det återställer balansen av både elektrolyter och glukos. (salt/socker)

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Kompetensnavet (tidigare KTC) är ett samarbete mellan Örebro läns 12 kommuner, med stöd från Europeiska socialfonden. Projektperiod: 1 januari 2025 – 30 juni 2027. Målet är att stärka kompetensen hos vård-, omsorgs- och stödpersonal genom kurser där simulering används som metod.